

KURSPLAN

Religionsvetenskap för ämneslärare, 1-30 hp, 30 högskolepoäng

Religious Studies for Subject Teachers, 30 credits

Kurskod:	LRLK12	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställd av:	Nämnd för Lärarutbildningen 2011-12-08	Utbildningsområde:	Humanistiska området
Gäller fr.o.m.:	2013-01-21	Ämnesgrupp:	RV1
Reviderad av:	Utbildningsledare 2012-12-05	Fördjupning:	G1F
Version:	2	Huvudområde:	Religionsvetenskap

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas studenten

- visa kunskap om och förståelse av olika ämnesområden, centrala begrepp och teman inom religionsvetenskap
- visa kunskap om och förståelse av centrala etiska teorier och tillämpningsområden
- visa kunskap om och förståelse av islams, judendomens och asiatiska religioners historiska utveckling och nutida betydelse
- visa kunskap om och förståelse av religionspsykologiska och religionssociologiska perspektiv på religion
- visa förståelse för kopplingar mellan religionsämnet och ämnesdidaktiken

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten

- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring religionshistoriska, etiska och religionsbeteendevetenskapliga frågeställningar
- visa grundläggande förmåga att planera undervisning och bedöma kunskaper i religionskunskap i grundskolans årskurs 7-9 och gymnasieskolan

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten

- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot religiös och kulturell mångfald i skola och samhälle

Innehåll

Kursen syftar till att förmedla grundläggande kunskaper och färdigheter inom religionsvetenskap. I delkurs 1 ges en introduktion till det religionsvetenskapliga ämnesfältet och till fenomenet religion. Delkurs 2 ger en grundläggande introduktion till etik, belyser värdefrågor i samband med människosyn och livsåskådning samt behandlar och problematiserar förhållandet mellan religion och etik. Delkurs 3 förmedlar grundläggande kunskaper om några världsreligioners historia och spiritualitet. Delkurs 4 ger en orientering i hur sociala sammanhang påverkar religionens roll för individ, grupp och samhälle samt i hur

psykiska faktorer kan ha betydelse för hur religiös erfarenhet utformas. Religion belyses i hela kursen med ämnesdidaktiskt fokus på lärande i ämnet religionskunskap i grundskolan och gymnasiet. I kursen aktualiseras ett reflekterande arbetssätt i förhållande till lärande, planering och utvärdering av undervisning i ämnet religionskunskap, samt innebörden av ett professionellt förhållningssätt i skolan utifrån styrdokument.

Att studera och analysera religion I, 7,5 högskolepoäng

To study and analyse Religion, 7,5 credits

Innehåll

Kursen ger en grundläggande orientering i religionsvetenskapens ämnesområden, centrala begrepp och teman samt en översikt över den religionsvetenskapliga forskningens framväxt och historia; grundläggande orientering i allmänna metodhistoriska drag i det vetenskapliga studiet av religion under modern tid (såsom källkritik, hermeneutisk, empirisk, samhällsvetenskaplig och analytisk metod); introduktion i ämnesdidaktiska perspektiv på religionskunskap, samt grundläggande orientering i IKT-verktyg och hur dessa kan användas i olika lärandesituationer i ämnet religionskunskap.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- kunna förstå och redogöra för centrala begrepp, teman och allmänna metodhistoriska drag i det vetenskapliga studiet av religion under modern tid inom religionsvetenskap
- kunna redogöra för och reflektera över några grundläggande definitioner av religion
- visa förståelse för kopplingar mellan religionsämnet och ämnesdidaktiken

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor i samband med religion utifrån ett vetenskapligt förhållningssätt
- visa förmåga att kunna känna igen och förstå grundläggande metodiska regler för hermeneutisk, empirisk, samhällsvetenskaplig och analytisk metod
- visa förmåga att kunna anlägga ett ämnesdidaktiskt perspektiv på lärande i religionskunskap
- visa förmåga att använda IKT-verktyg i olika lärandesituationer

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- visa förmåga att urskilja och reflektera över olika religionsvetenskapliga ämnesområden, centrala begrepp och teman
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot religiös och kulturell mångfald i skola och samhälle

Examination

Delkursen examineras genom 2 olika examinationsformer - seminarier och salstentamen. Studenten förväntas på 4 textseminarier visa förmåga att utifrån instuderingsfrågor muntligt och skriftligt redogöra för och reflektera över kurslitteratuarens innehåll.

Studenten förväntas vidare inom ramen för en salstentamen visa förmåga att redogöra för och reflektera över ämnesområden, centrala begrepp och teman inom religionsvetenskap.

De didaktiska momenten examineras genom en IKT-uppgift som redovisas i mindre grupper.

I delkursen ges något av betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Etik och Livsfrågor, 7,5 högskolepoäng

Ethics and Life Questions, 7,5 credits

Innehåll

Kursen ger en grundläggande introduktion i etik. Normativ etisk teori behandlas utifrån aktuell samhällsdebatt och inom en rad olika områden av tillämpad etik i såväl sekulära som religiösa sammanhang. Kursen belyser värdefrågor i samband med människosyn och livsåskådning, samt behandlar och problematiserar förhållandet mellan religion och etik. Grundläggande professionsetiska frågeställningar inom läraryrket tas upp. De didaktiska momenten behandlar läraruppdraget enligt aktuella styrdokument och teorier om lärande i förhållande till ämnet religionskunskap. Med anknytning till ämnesinnehållet i delkursen behandlas planeringsstrategier, stoffurval, redovisningsformer och färdigheter för undervisning i grundskolans senare år och gymnasiet.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- visa kunskap om centrala etiska begrepp, teman och teorier
- kunna urskilja och reflektera över värdefrågor utifrån olika teoretiska perspektiv, såväl i skolan som i andra situationer
- visa förståelse för grundläggande professionsetiska frågeställningar inom läraryrket
- visa kunskap om och förståelse för teoretisk bakgrund och praktisk innebörd hos de etiska värden som ingår i skolans värdegrund
- visa förståelse för och kunna reflektera kritiskt över förhållandet mellan religion, etik och livsåskådning
- visa förståelse för kopplingar mellan religionsämnet och ämnesdidaktiken

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- visa förmåga att kommunicera och diskutera aktuella etiska frågeställningar utifrån olika normativa etiska teorier
- visa förmåga att kunna exemplifiera skolans värdegrund i förhållande till etiska frågor från skolvardagen
- visa grundläggande färdighet i planering, stoffurval och redovisningsformer för lärande i religionskunskap i grundskolans senare år och gymnasiet

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- visa förmåga att exemplifiera och reflektera över hur olika ställningstaganden i religiösa och etiska frågor påverkar egna åsikter och eget handlande
- visa förmåga att reflektera över konkreta etiska problem inom skolvardagen utifrån skolans värdegrund
- visa förmåga att reflektera över etiska konflikter i det mångkulturella och religionspluralistiska samhället
- visa förmåga att reflektera över och värdera hur etiska ställningstaganden påverkar förståelsen och tolkningen av värdefrågor i samhället och i skolan

Examination

Delkursen examineras genom enskilda inlämningsuppgifter och en enskild tentamen. Inlämningsupp-

gifterna består av ett antal s. k. kursdagböcker, där studenten med utgångspunkt i kursinnehållet reflekterar över vardaglig erfarenhet av etiska dilemman och frågeställningar. Reflektionen ska vara personlig och/eller anknyta till aktuell samhällsdebatt, samt uppvisa en tydlig anknytning till undervisning och kurslitteratur. Kursdagböckerna redovisas på seminarier med obligatorisk närvaro. Den enskilda tentamen är en s.k. salstenta med fuskklapp/stödanteckningar. Studenten får ha med sig en sammanställning på 1 A4-sida och får frågor, som kräver förmåga att förstå, tillämpa och reflektera kritiskt kring etisk teori.

De didaktiska momenten examineras genom seminarier och en enskild skriftlig uppgift.

I delkursen ges något av betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Religionshistoria, 7,5 högskolepoäng

History of Religion, 7,5 credits

Innehåll

I kursen ges en introduktion till islams, judendomens och indiska religioners historiska utveckling samt till deras lära och praxis i historia och nutid. Stor vikt läggs vid studier av texter och andra religiösa uttrycksformer, samt vid ämnesområdets didaktiska problemställningar. Kursen belyser och problematiserar ämnesdidaktiskt lärarens roll och förhållningssätt i religionskunskap. Läraruppdraget behandlas enligt aktuella styrdokument och teorier om lärande utifrån ett religionsvetenskapligt perspektiv i enlighet med styrdokumentet. Didaktikmomenten knyter an till ämnesinnehållet i delkursen. Planeringsstrategier behandlas, liksom stoffurval, redovisningsformer och färdigheter för undervisning i grundskolans senare år och gymnasiet.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- kunna förstå och redogöra för grundläggande drag i några av världsreligionernas historiska utveckling
- kunna redogöra för och reflektera över religiösa traditioners betydelse både historiskt och för dagens Sverige och för den svenska skolan

Färdighet och förmåga

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- visa förmåga att kunna beskriva och jämföra olika religiösa uttryckssätt och religiös tro både historiskt och i vår tids svenska samhälle och skola
- visa grundläggande färdighet i planering, stoffurval, bedömning och redovisningsformer för lärande i religionskunskap i grundskolans senare år och gymnasiet

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- visa förmåga att förhålla sig till och reflektera över konflikter som kan uppstå i dagens religionspluralistiska samhälle
- visa förmåga att planera och genomföra lärande inom delkursens ämnesområden

Examination

Delkursen examineras genom en salstentamen. De didaktiska momenten examineras genom seminarier och en enskild fältuppgift.

I delkursen ges något av betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Religion, individ och samhälle, 7,5 högskolepoäng

Religion, Individual and Society, 7,5 credits

Innehåll

I kursen behandlas grundläggande perspektiv inom de religionsbeteendevetenskapliga ämnena religionspsykologi och religionssociologi. Kursen ger en orientering i hur sociala sammanhang påverkar religionens roll för individ, grupp och samhälle samt i hur psykiska faktorer kan ha betydelse för hur religiös erfarenhet utformas. I kursen behandlas också individuell och social identitet utifrån perspektiv som aktualiseras inom olika religionsvetenskapliga teoribildningar. Till de teman som kan behandlas i kursen hör religion, familj och genus; religion, mångfald och pluralism; religion och migration; den mångreligiösa skolan; religion och heder; religion, spiritualitet och mystik.

Lärandemål*Kunskap och förståelse*

Efter avslutad delkurs förväntas studenten

- kunna identifiera, beskriva och kritiskt analysera ett urval grundläggande religionspsykologiska och religionssociologiska perspektiv på religion och kunna tillämpa dessa på empiriska exempel i det religionsvetenskapliga studiet
- visa förståelse för och kunna reflektera över identitetsfrågor i förhållande till religion såsom de aktualiseras i skolan och såsom de presenterar sig i det pluralistiska klassrummet som ämnesdidaktisk utmaning inom religionskunskap

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas studenten

- kunna redogöra för hur sociala och psykiska faktorer påverkar religion och religiositet för individ, grupp och samhälle
- visa förmåga att kommunicera och diskutera frågor i samband med religion och identitet

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas studenten

- visa förmåga att förhålla sig på ett professionellt sätt till religiös mångfald

Examination

Delkursen examineras genom en enskild hemtentamensuppgift och seminariedeltagande.

De didaktiska momenten examineras genom seminarier.

I delkursen ges något av betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Undervisningsformer

Föreläsningar, seminarier, gruppuppgifter och enskilda uppgifter.

Undervisningen bedrivs normalt på svenska men undervisning på engelska kan förekomma.

Förkunskapskrav

Genomförda kurser inom UVK, 30 hp, termin 1 i lärarutbildningen eller motsvarande.

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd krävs i enlighet med ovanstående lärandemål utöver närvaro och aktivt deltagande vid de examinerande seminarierna förmåga att inom ramen för skriftliga och muntliga uppgifter och utifrån kurslitteraturen kunna redogöra för, kritiskt reflektera över samt anlägga ett ämnesdidaktiskt perspektiv på religionsvetenskapliga frågeställningar inom de olika delkursernas ämnesområden. För betyget Väl Godkänd krävs utöver det visad förmåga till koncisa och välstrukturerade presentationer i skrift och tal.

samt att uppgifterna ger prov på självständighet och originalitet i förhållande till kurslitteratur och kursinnehåll.

För betyget Godkänd på hela kursen krävs betyget Godkänd i samtliga delkurser. För betyget Väl Godkänd krävs betyget Väl Godkänd i minst tre av delkurserna.

För bedömning ska underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. Mer information kring bedömning och kriterier för betygssättning tillhandahålls i studieranvisningar vid kursstart.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Att studera och analysera religion I	7.5 hp	U/G/VG
Etik och Livsfrågor	7.5 hp	U/G/VG
Religionshistoria	7.5 hp	U/G/VG
Religion, individ och samhälle	7.5 hp	U/G/VG

Kursvärdering

Uppföljning av undervisningen sker fortlöpande under kursen. Kursvärdering sker vid kursens slut via webbplattformen Pingpong. Kursvärderingen sammanställs och kommenteras av den kursansvarige läraren samt om möjligt en student, publiceras i Pingpong samt lämnas till utbildningsadministrationen. Kursvärderingen ska ligga till grund för kommande kursplanering.

Övrigt

Kursplan och litteraturlista gäller vt-13.

Kurslitteratur

Att studera och analysera religion I, 7,5 hp

Berntson, Martin (2013). *Att studera kristendomens historia. Inbjudan till ett religionsvetenskapligt ämnesområde*. Pdf.fil läggs ut på PingPong vid kursstart. Ca 70 s.

Bowie, Fiona (2001). *The Anthropology of Religion*. Blackwell. Oxford. 276 s.

Ekstrand, Thomas m.fl. (2009)(ebok). *Religionsvetenskap - En inledning*. Lund: Studentlitteratur. 141 s.

Gilhus, Ingvild Saelid & Mikaelsson, Lisbeth (2003). *Nya perspektiv på religion*. Stockholm: Natur och kultur. 288 s.

Löfstedt, Malin (red.) (2011). *Religionsdidaktik - mångfald, livsfrågor och etik i skolan*. Lund: Studentlitteratur. 219 s.

Svensson, Jonas & Stefan Arvidsson (red.). (2010, andra upplagan). *Människor och makter. En introduktion till religionsvetenskap*. Högskolan i Halmstad. I urval om ca 15 s.

Dessutom

Långström, Sture, Viklund, Ulf (2010). *Metoder: Undervisning och framträdande*. Lund: Studentlitteratur. 190 s.

Kursplaner och betygskriterier i religionskunskap för grundskolan och gymnasiet.

www.skolverket.se

Etik och Livsfrågor, 7,5 hp

Collste, Göran (2010). *Inledning till etiken*. Lund: Studentlitteratur. 150 s.

Irisdotter, S. m.fl. (2009). *Etik i professionellt lärarskap*. Malmö: Gleerups. (Utdrag om ca 100 s.)

Jackson, Robert (2004). *Rethinking Religious Education and Plurality. Issues in Diversity and Pedagogy*. London/New York: Routledge. 213 s.

Rachels, James & Rachels, Stuart (2008). *Rätt och fel. Introduktion till moralfilosofi*. Lund: Studentlitteratur. 237 s.

Singer, Peter (2002, 2:uppl). *Praktisk etik*. Thales, Stockholm. 333 s.

Dessutom

Långström, Sture, Viklund, Ulf (2010). *Metoder: Undervisning och framträdande*. Lund: Studentlitteratur. 190 s.

Kursplaner och betygskriterier i religionskunskap för grundskolan och gymnasiet.

www.skolverket.se

Religionshistoria, 7,5 hp

Andersson, Daniel & Sander, Åke (2009). *Det mångreligiösa Sverige. Ett landskap i förändring*. Andra upplagan. Lund: Studentlitteratur (s. 151-399) 248 s.

Groth, Bente (2002). *Judendomen: Kultur, historia, tradition*. Stockholm: Natur och kultur. 300 s.

Esposito, L. John (2001). *Islam. Den raka vägen*. Studentlitteratur. (Valda delar.) 200 s.

Jacobsen, Knut A. (2002). *Buddhismen: Kultur, historia, tradition*. Stockholm. (Valda delar). 150 s.

Jacobsen, Knut A. (2004). *Hinduismen. Historia, tradition, mångfald*. Stockholm (Valda delar.) 100 s.

Olivestam, Carl Eber (2006). *Religionsdidaktik*. Liber. ca 65 s. av 184

Dessutom

Långström, Sture, Viklund, Ulf (2010). *Metoder: Undervisning och framträdande*. Lund: Studentlitteratur. 190 s.

Kursplaner och betygskriterier i religionskunskap för grundskolan och gymnasiet.

www.skolverket.se

Religion, individ och samhälle, 7,5 hp

Furseth, Inger & Repstad, Pål (2005). *Religionssociologi - en introduktion*. Malmö: Liber 308 s.

Geels, Anton (2008). *Medvetandets stilla grund. Mystik och spiritualitet i världens religioner*. Lund: Studentlitteratur. (Valda delar). 200 s.

Geels, Anton & Wikström, Owe (1999). *Den religiösa människan*. Lund: Plus Ultra. 420 s.

Dessutom

Långström, Sture, Viklund, Ulf (2010). *Metoder: Undervisning och framträdande*. Lund: Studentlitteratur. 190 s.

Kursplaner och betygskriterier i religionskunskap för grundskolan och gymnasiet.

www.skolverket.se